

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

"Təsdiq edirəm"
Tədris məsələləri üzrə
prorektor vəzifəsini icra edən:
dos.Z.I.Məmmədov

07 yanvar 2026 -ci il.

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 6004002 Biznesin idarə edilməsi. 6004004 İqtisadiyyat.

Fakultə: iqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə Proqram Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilən 23 aprel 2010 -cu il tarixli 76 nömrəli "Ali təhsilin dövlət standartı və proqramına əsasən tərtib olunmuşdur.

Kodu: İPF B-21.

Tədris ili: II (2025-2026)

Semestr :

Tədris yükü (saat) : 30 saat (15 saat müəhazirə, 15saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili : Azərbaycan dili.

AKTS üzrə kredit: 3 kredit.

II Müəllim haqqında məlumat

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: .blm.İmanov İsmayıl Gülməmməd oğlu.

blm Gənciyev Yadigar Fərmayıl oğlu.

Məsləhət günləri və saati: V gün 14:00 – 16:00

E-mail ünvanı :ismayil.imanov.55@mail.ru. yadigar genciyev@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a LDU-nun 1 saylı tədris binası.

III Əsas ədəbiyyat:

- H.N.Ocaqov Mülki müdafiə"
- "Mülki müdafiə Dərslik"

Əlavə ədəbiyyat

3.F.Manafov "Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi"

IV Perekvizit fənlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur

V Korekvizit fənlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanlarnın təhlükəsizliyinin sağlamlığın təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin fəvqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal qəzaları nəticəsində yaranmış zədələnmə ocaqlarında xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və keçirilməsinin əsasları, əhəlinin mühavizəsinin, habelə xalq təsərrüfatının obyektlərinin işinin sabitliyinin

...nı bilmək. Texnogen FH-də hadisələrin qarşısının alınması yolları, bakteriooloji, kimyəvi və radiasiya şəraitində əhalinin davranış qaydalarını, mahiyyətini bilmək. Karantin, observasiya şəraitində, sanitar təmizliyi, ərazinin dezinfeksiyası, kimyəvi zəhərlənmə ocaqlarında qazasiya, radiasiya şəraitində isə dezaktivasiya üsullarını bilmək;

FTN 3 Fövqəladə hallar komissiyası. Fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması üçün Dövlət sisteminin rolu və vəzifələrini bilmək. Hərbiləşdirilməmiş mülki müdafiə dəstələrinin yaradılmasını öyrənmək;

FTN 4 Fövqəladə hallar zamanı əhalinin mühafizəsinin təşkilini həyata keçirmək. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bilmək.

Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin köçürülməsini bacarmaq. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin səmərəli mühafizəsinin təşkilini bacarmaq. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bacarmaq. Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək.

Fövqəladə hallar zamanı əhalinin köçürülməsini həyata keçirmək;

FTN 5 Mülki müdafiə kəşfiyyatının təşkili və aparılması qaydalarını bilmək. Radiasiya və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarını işlətməyi bacarmaq. Mülki müdafiə üzrə idarətmə, mülki müdafiə qərargahları və onların əsas vəzifələrini bilmək;

-XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. I-Kolleqviyum sualları.

- Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
- Mülki müdafiənin vəzifələri və məqsədi.
- Fövqəladə halların miqyasına görə növləri.
- Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.

- Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar.
- Təbii xarakterli fəvqəladə hallar.
- Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
- Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri.
- Zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.
- Zəhərlənmənin nəticələrin aradan qaldırılması.

II-Kolleqviüm sualları

- 1.Mühafizənin əsas prinsipləri .
- 2.Qəza xilas etmə və digər təxirəsalınmaz işlər.
- 3.Sığınacaqın konstruksiyaları .
- 4.Radiasiya əleyhinə daldanacağıın və Sadə daldalanacağıın konsruksiyaları
- 5.Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələri.
- 6.Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
- 7.Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti.
- 8.Köçürmənin planlaşdırılması,təşkili və üsulları .
- 9.Mülki müdafiə dəstələrin fəaliyyəti.
- 10.Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrin fəaliyyəti.

XVI. İmtahan mövzuları üzrə açıqlama (İmtahan sualları)

- 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
- 2.Mülki müdafiənin vəzifələri və məqsədi.
- 3.Mülki müdafiənin təşkilənmə prinsipi və ona rəhbərlik
- 4.Fəvqəladə halların miqyasına görə növləri
- 5.Sülh dövründə fəvqəladə hallar
- 6.Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar.
- 7.Təbii xarakterli fəvqəladə hallar.
- 8.Sosial –siyasi və ekoloji xarakterli fəvqəladə hallar
- 9.Nüvə silahı və onun zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
- 10.Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri.
- 11.Zəhərləyici maddələri toksikoloji cədvəli.
- 12.Bioloji silah və onun zədələyici təsiri.
- 13.Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması.Observasiya və karantin.
- 14.Zəhərlənmənin nəticələrin aradan qaldırılması.
- 15.Əhəlinin sanitariya təmizlənməsi.
- 16.Mühafizənin əsas prinsipləri .
- 17.Fəvqəladə hadisələr zamanı nəticələrin aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər.
- 18.Qəza xilas etmə və digər təxirəsalınmaz işlər.
- 19.Xilas etmə işləri zamanı görülən işlər və görülən işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları.
- 20.Sığınacaqın konstruksiyası.

21. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası.
22. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası.
23. Fərdi mühafizə vasitələrin növləri.
24. Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələri növləri
25. Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
26. Əhalinin köçürülməsi üsulları.
27. Köçürmə tədbirlər və mahiyyəti.
28. Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili.
29. Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı
30. Hərbiləşdirilməmiş mülki müdafiə qüvvələrinin təşkili
31. Mülki müdafiənin xidmət növləri xidmət dəstələrin fəaliyyəti.
32. İlk tibbi yardımın növləri.
33. Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım.
34. Yara və yanıqlar zamanı ilk tibbi yardım.
35. Sınıq ,çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım.
36. Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım.
37. Boğulma zamanı ilk tibbi yardım.
38. Fərdi tibbi mühafizə vasitələri
39. İlk tibbi dəst (aptekça).

Mülki Müdafiə fənn sillabusu 6004002 "Biznesin idarə edilməsi" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Texnologiya və texniki elmlər" kafedrasında müzakirə edilərək ("07 yanvar" 2026-cı il "05" sayılı iclas protokolu) təsdiq edilmişdir

Fənn müəllimi :

b\m İ.G.İmanov

Kafedra müdiri :

b\m Y. Gənciyev
dos. R. F. Əliyev.